

Варто звернути увагу на технології деструктивного впливу: інформаційний оверлоад – це штучне створення надлишкового потоку новин, де правда змішується з напівправдою, що призводить до «втоми від співчуття» та апатії, що є однією з цілей ворожих ІІСО (Детектор Медіа, 2023) [1]; використання ботоферм для масового поширення панічних настроїв або штучного роздмухування внутрішніх конфліктів (наприклад, мовне питання чи мобілізаційні процеси), яке базується на психологічних тригерах страху та гніву, які блокують раціональне мислення; дипфейки та маніпулятивний контент, де використовується ШІ для створення фальшивих звернень керівництва або подробиць свідчень з фронту з метою деморалізації особового складу та цивільних.

Дослідники Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (2023) підкреслюють, що тривалий стрес робить свідомість більш схильною до віри в теорії змови та прості пояснення складних проблем. Це створює сприятливий ґрунт для ворожих наративів про «зраду» або «безнадійність боротьби» [2]. У таких умовах критично важливими стають розвиток медіаграмотності, критичного мислення та формування стійкості до інформаційних впливів як на індивідуальному, так і на суспільному рівнях. Таким чином, соціальні комунікації в умовах війни виступають одночасно як ресурс захисту та як потенційний інструмент маніпуляції, що потребує усвідомленого регулювання, етичного осмислення та наукового аналізу.

Джерела та література

1. Детектор Медіа. Як працює російська пропаганда під час війни: аналітичний звіт, 2023. URL: <https://detector.media/projects/disinfodetector/> (дата звернення: 21.03.2026).
2. Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Наукові праці інституту щодо колективної травми та маніпуляцій, 2023. URL: <https://ispp.org.ua/library/> (дата звернення: 21.03.2026).
3. Міністерство цифрової трансформації України. Проєкт «ЄВорог»: Цифрова участь громадян в обороні держави, 2023. URL: <https://diia.gov.ua/services/yevorog> (дата звернення: 21.03.2026).
4. Національний інститут стратегічних досліджень. Стратегічні комунікації як чинник стійкості держави, 2022. URL: <https://niss.gov.ua/publikaciyi> (дата звернення: 21.03.2026).
5. Почепцов Г. Г. Когнітивні війни в інформаційному просторі. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2022.
6. Центр протидії дезінформації при РНБО України. Методи маніпуляцій у цифровому середовищі, 2024. URL: <https://cpd.gov.ua/> (дата звернення: 21.03.2026).
7. USAID / Internews (2023). Медіаспоживання в Україні: ставлення та довіра до медіа. URL: <https://internews.ua/opportunity/media-consumption-survey-2023> (дата звернення: 21.03.2026)

УДК 659.1:355.01(477)

Горішна О., доктор філософії у галузі Освіта/Педагогіка; Подсаднюк Т.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ У КОНТЕКСТІ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ

Анотація. Соціальна реклама є важливим елементом стратегічних комунікацій у період військової агресії, оскільки пронизує різні сфери суспільного життя – від інформування та підтримки громадян до мобілізації та зміцнення національної єдності. Вона формує довіру до державних інституцій, сприяє психологічній стабільності населення та розвитку громадянської активності. Особливу увагу приділено принципам достовірності, своєчасності та відкритості повідомлень, які забезпечують ефективну протидію дезінформації та зміцнюють суспільну стійкість. Міжнародний аспект соціальної реклами проявляється у формуванні зовнішнього сприйняття конфліктів та підтримці солідарності на глобальному рівні.

Horishna O., Ph.D. (Ped.); Podsadniuk T.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE ROLE OF SOCIAL ADVERTISING IN THE CONTEXT OF MILITARY AGGRESSION

Abstract. *Social advertising is an important element of strategic communications during military aggression, as it permeates various spheres of public life – from informing and supporting citizens to mobilization and strengthening national unity. It contributes to building trust in state institutions, promotes the psychological stability of the population, and encourages the development of civic engagement. Particular attention is paid to the principles of reliability, timeliness, and openness of messages, which ensure effective counteraction to disinformation and strengthen societal resilience. The international dimension of social advertising is manifested in shaping external perceptions of conflicts and supporting solidarity at the global level.*

Keywords: *social advertising, strategic communications, mobilization, communication.*

Соціальна реклама в умовах військової агресії набуває особливого значення як складова стратегічних комунікацій держави. Сучасні конфлікти характеризуються комплексним поєднанням військових та інформаційних впливів, у яких комунікаційний компонент стає важливим чинником суспільної стійкості [2]. У такому середовищі інформаційна діяльність держави спрямовується не лише на інформування, а й на формування довіри, консолідацію громадян та зміцнення національної єдності.

В умовах інформаційно-психологічного протистояння особливої ваги набувають принципи відкритості, своєчасності та достовірності публічних повідомлень. Ефективна кризова комунікація передбачає системне поширення перевіреної інформації, що знижує рівень тривожності та запобігає поширенню чуток і дезінформації. Чіткість і доступність повідомлень сприяють підтриманню психологічної стабільності населення та формуванню відповідальної поведінки в умовах надзвичайних ситуацій.

Соціальна реклама виконує також мобілізаційну функцію, стимулюючи громадянську активність і солідарність. Інформаційні кампанії, спрямовані на підтримку постраждалих, розвиток волонтерського руху та взаємодопомогу, сприяють консолідації суспільства й посиленню його здатності реагувати на кризові виклики [1]. Комунікація в умовах конфлікту розглядається як інструмент координації ресурсів і підтримки вразливих груп населення.

Окремим виміром є міжнародний аспект соціальної реклами. У глобалізованому інформаційному просторі публічні повідомлення формують зовнішнє сприйняття подій, впливають на міжнародну громадську думку та сприяють зміцненню солідарності. Стратегічні комунікації у міжнародному контексті виконують функцію протидії зовнішнім інформаційним впливам і забезпечують формування узгодженої позиції щодо збройних конфліктів [4].

Соціальна реклама в умовах військової агресії постає як багатовимірний соціокомунікаційний механізм, що поєднує інформаційну, психологічну, мобілізаційну та міжнародну складові [1]. Її ефективність визначається здатністю забезпечити довіру, стійкість і консолідацію суспільства в умовах тривалих кризових викликів.

Джерела та література

1. Іжутова, І. В. Стратегічні комунікації України в умовах російсько-української війни. *Наука і оборона*. 2023 р. № 22. С. 46–51. DOI: <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2023-22-2-46-51> (дата звернення: 03.03.2026р.).

2. NATO. NATO's approach to counter information threats. Оновлено 06 лютого 2025. URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/topics_219728.htm (дата звернення: 03.03.2026р.).

3. StratCom COE. War on All Fronts: How the Kremlin's Media Ecosystem Broadcasts the War in Ukraine. URL: <https://stratcomcoe.org/publications/war-on-all-fronts-how-the-kremlins-media-ecosystem-broadcasts-the-war-in-ukraine/301> (дата звернення: 03.03.2026р.).

4. World Health Organization. Communicate early/WHO emergency communication principles. URL: <https://www.who.int/about/communications/timely/communicate-early> (дата звернення: 03.03.2026р.).

УДК 004.056:355:025.5

Горішна О., доктор філософії у галузі Освіта/Педагогіка; Якимів В.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ

***Анотація.** У тезах досліджується проблема забезпечення захисту документно-інформаційних комунікацій в умовах воєнного стану. Розглянуто роль документно-інформаційних систем у діяльності державних установ та організацій, визначено основні загрози їх функціонуванню в умовах війни, зокрема кібератаки, інформаційні диверсії та руйнування інформаційної інфраструктури. Проаналізовано сучасні підходи до забезпечення інформаційної безпеки та захисту документної інформації. Підкреслено необхідність комплексного використання технічних, організаційних та правових заходів для забезпечення стабільності функціонування документно-інформаційних комунікацій.*

***Ключові слова.** документно-інформаційні комунікації, інформаційна безпека, кібербезпека, війна, електронний документообіг, захист інформації.*

Horishna O., Ph.D. (Ped.); Yakymiv V.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE PROBLEM OF PROTECTION OF DOCUMENTARY AND INFORMATION COMMUNICATIONS IN WAR CONDITIONS

***Abstract.** The thesis examines the problem of protecting documentary and information communications in conditions of war. The role of document and information systems in the functioning of state institutions and organizations is analyzed. The main threats to their operation are identified, including cyberattacks, information warfare, and destruction of information infrastructure. The study highlights key approaches to ensuring information security, such as the use of modern cybersecurity technologies, data backup systems, secure communication channels, and regulatory support. It is emphasized that effective protection of documentary and information communications is a crucial factor in maintaining the stability and resilience of institutions in crisis conditions.*

***Keywords.** documentary and information communications, information security, cybersecurity, war, electronic document management, data protection.*

У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства документно-інформаційні комунікації відіграють ключову роль у діяльності державних установ, організацій та підприємств. Саме через них здійснюється створення, оброблення, зберігання та передавання документної інформації, яка лежить в основі управлінських рішень і забезпечує функціонування різних сфер суспільства. Крім того, документно-інформаційні комунікації формують єдиний інформаційний простір і сприяють налагодженню ефективної взаємодії між соціальними інститутами [1].

Стрімкий розвиток інформаційних технологій суттєво трансформував характер документних комунікацій. Сьогодні в більшості організацій активно використовуються електронні системи документообігу, цифрові архіви та автоматизовані інформаційні системи. Це дозволяє значно пришвидшити обмін інформацією, підвищити ефективність управління